

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ / Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΕΙΡΑ:	ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	30/12/2012

ΟΜΑΔΑ Α΄**ΘΕΜΑ Α1**

A.1.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της Στήλης Α και δίπλα στο καθένα από αυτά τον αριθμό της πρότασης από τη Στήλη Β που αντιστοιχεί σωστά.

Μονάδες 12

Α΄ ΣΤΗΛΗ	Β΄ ΣΤΗΛΗ
α. Σύνταγμα 1844	1. Καθιερώθηκε η άμεση, μυστική και καθολική ψήφος με σφαιρίδια.
β. Σύνταγμα 1864	2. Καθιερώθηκε η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης.
γ. Σύνταγμα 1911	3. Καθιερωνόταν, για πρώτη φορά, με ελάχιστους περιορισμούς, το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας για τους άνδρες.
	4. Δεν υπήρξε συνταγματική πρόβλεψη για τα κόμματα .
	5. Προβλεπόταν, για πρώτη φορά, η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας.
	6. Κατοχυρώθηκε η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.
	7. Ως πολίτευμα ορίστηκε η βασιλευομένη δημοκρατία, αντί της συνταγματικής μοναρχίας.
	8. Προβλεπόταν η ύπαρξη Γερουσίας.
	9. Κατοχυρώθηκε η ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι.
	10. Κατοχυρώθηκε η απαγόρευση της δουλείας.

A.1.2. Να αιτιολογήσετε γιατί:

α. ιδρύθηκε η ΟΥΛΕΝ.

β. στο τέλος του 19^{ου} αιώνα συναντάμε στην Ελλάδα σοσιαλιστικές ομάδες και εργατικές ομαδοποιήσεις, των οποίων η πολιτική και κοινωνική επιρροή ήταν σαφώς μικρότερη από εκείνη που άσκησαν αντίστοιχα κινήματα σε βιομηχανικές χώρες της Δύσης αλλά και σε βαλκανικές.

Μονάδες 15**ΘΕΜΑ Α2**

A.2.1. Το νομοθετικό έργο της βουλής του 1911.

Μονάδες 10

A.2.2. Ποια τα γενικά χαρακτηριστικά των Αντιβενιζελικών κομμάτων;

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Με βάση τα παραθέματα και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα κάτωθι ερωτήματα: α) ποιοι λόγοι και συνθήκες ζωής οδήγησαν τη «νέα γενιά» σε άσκηση κριτικής στην προηγούμενη, τα «ξενικά κόμματα» και τον βασιλιά Όθωνα, και ποια αιτήματα εξέφρασαν οι αντιπολιτευτικοί όμιλοι, που συγκροτήθηκαν ως αποτέλεσμα της συνολικής δυσαρέσκειας; β) Τι γνωρίζετε για τα επαναστατικά κινήματα του 1862 που οδήγησαν στην εκθρόνιση του Όθωνος;

Κείμενο Α

Στις αρχές της δεκαετίας του 1850 μια νέα γενιά που δεν είχε πάρει μέρος στον Αγώνα για την Ανεξαρτησία, είχε ωριμάσει και αισθανόταν ξένη προς το ανελέητο κυνήγι των αξιωμάτων από τους πολιτικούς, κύριος σκοπός των οποίων ήταν να κερδίσουν τον έλεγχο του κράτους –του μεγαλύτερου μέχρι τότε εργοδότη της χώρας- ώστε να μπορούν να προσφέρουν την προστασία τους στους εκλογικούς τους πελάτες και τις μεγάλες τους οικογένειες. Ταυτόχρονα οι παλαιοί πολιτικοί σχηματισμοί που βασιζόνταν στο Αγγλικό, το Γαλλικό και το Ρωσικό κόμμα, έχασαν τη δύναμή τους.

Richard Clogg, *Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770-1990*, Ιστορητής, Αθήνα 1995, σελ. 61

Κείμενο Β

Στο μεταξύ η δημοτικότητα του Όθωνα άρχισε να μειώνεται συνεχώς, γιατί οι επεμβάσεις του στον σχηματισμό των κυβερνήσεων [...] και η αδυναμία του να πραγματοποιήσει τα εθνικά όνειρα [...] προκάλεσαν μεγάλες απογοητεύσεις και δημιούργησαν εχθρούς του στέμματος. Την εχθρότητα αυτή μεγάλου μέρους του λαού, ιδίως των φοιτητών, εναντίον του Όθωνα την υπέθαλπε και η έλλειψη διαδόχου.[...] Αποτέλεσμα της καταστάσεως αυτής ήταν να εκραγούν αλλεπάλληλα στασιαστικά κινήματα σε διάφορες επαρχίες και το σπουδαιότερο στο Ναύπλιο τον Φεβρουάριο του 1862, το οποίο όμως καταπνίγηκε στο αίμα. Τέλος, κατά τη διάρκεια περιόδους του βασιλικού ζεύγους στις επαρχίες, νέα ανταρσία σημειώνεται στο Μεσολόγγι και στην Πάτρα, η οποία επεκτείνεται και στην πρωτεύουσα. Έτσι, όταν ο Όθων και η Αμαλία εσπευσμένα έφτασαν στον Πειραιά με το πλοίο «Αμαλία» το βράδυ της 11/23 Οκτωβρίου, επαναστατική τριανδρία από τον Κωνστ. Κανάρη, Δημ. Βούλγαρη και Μπενιζέλο Ρούφο ασκούσε την εξουσία. Ο Όθωνας, για να αποφύγει την αιματοχυσία, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Ελλάδα και να επιστρέψει στη Βαυαρία, απ' όπου με τόσα όνειρα είχε ξεκινήσει πριν από 30 χρόνια.

Απ. Βακαλόπουλος, *Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1991, σελ. 256-257

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β2

Να περιγράψετε πώς οδηγήθηκε η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μέσα σε κλίμα διχασμού, καθώς και στο πώς το κλίμα αυτό διατηρήθηκε με αποκορύφωμά την απόπειρα δολοφονίας του Βενιζέλου το 1920.

Η Ελλάδα το 1916 είχε κοπεί στα δύο: Από τη μια μεριά το κράτος της Θεσσαλονίκης που περιλάμβανε τη Μακεδονία, την Κρήτη και τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, απεφάσιζε να διενεργηθεί στρατολογία σε μεγάλη κλίμακα και οργάνωνε την μεραρχία του Αρχιπελάγους και κατόπιν τις μεραρχίες Κρήτης και Σερρών. Από την άλλη μεριά η κυβέρνηση των Αθηνών αντιπαρτασσόταν στους οπαδούς του Βενιζέλου με τους απολυθέντες στρατευσίμους ("επιστράτους") που είχε οργανώσει ο Ιωάννης Μεταξάς σε παρακρατικές ομάδες. Στην προσπάθεια των Συμμάχων να θέσουν υπό τον έλεγχο τους τη νότια Ελλάδα, τα Γαλλικά θωρηκτά έμπαιναν στον Πειραιά και αποβίβαζαν 3000 άνδρες, ενώ βομβάρδιζαν περιοχές της Αθήνας γύρω από το Στάδιο και κοντά στα Ανάκτορα. Η επέμβαση των γαλλικών δυνάμεων εξαγρίωσε τους αντιβενιζελικούς που κατηγορούσαν τους αντιπάλους των ως προδότες και ο εθνικός διχασμός έφθασε στο απόγειό του. "Ο φονεύων βενιζελικών δεν φονεύει άνθρωπον", διακηρύτταν. [...] Η εξωτερική πολιτική του Ελ. Βενιζέλου, που από την αρχή του πολέμου είχε βασιστεί στη νίκη των Συμμάχων, με απώτερο στόχο να βρεθεί η Ελλάδα μετά το τέλος του πολέμου στο πλευρό των νικητών, είχε θριαμβεύσει.

Εμμανουήλ Θεοδωράκης & Γιώργης Μανουσάκης
Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Μονάδες 25

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1.1.

α. 3, 4, 8, 10

β. 1, 2, 5, 7, 9

γ. 6

A.1.2.

α. «Οι ραγδαίες...Μαραθώνα» (σελ. 52-53)

β. «Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος ... ταξικό περιεχόμενο» (σελ. 46)

A.2.1.

«Η κυβέρνηση Βενιζέλου ... για κοινοβουλευτικές συζητήσεις κ.λπ.» (σελ. 90-91)

A.2.2.

«Ως αντιβενιζελικά ... ήταν πιο διαλλακτικό» (σελ. 92)

B1

Για το **πρώτο ζητούμενο** αξιοποιείται το κείμενο του σχολικού: «Η παρακμή ... Κουμουνδούρος» (σελ.75-76), καθώς και τα παραθέματα (1^ο παράθεμα και 2^ο: «Στο μεταξύ η δημοτικότητα ... η έλλειψη διαδόχου»). Τονίζεται ιδιαίτερα, η αποστασιοποίηση της νέας γενιάς από καθιερωμένες ψηφοθηρικές πολιτικές πρακτικές, που φανέρωναν μονοδιάστατη αρχομανία.

Η θεσμικά... άκομψη ανάμειξη του Όθωνος στην πολιτική- κομματική κόνιστρα επέτεινε τα προβλήματα.

Ο υψηλός εστεμμένος αδυνατούσε να χαράξει μία επιτυχή εξωτερική πολιτική.

Η έλλειψη διαδόχου προσετίθετο στα ήδη υπάρχοντα κοινωνικά, πολιτικά και θεσμικά προβλήματα.

Για το **δεύτερο ζητούμενο** αξιοποιείται το κείμενο του σχολικού: «Το Φεβρουάριο του 1862 ... να εγκαταλείψει τη χώρα» (σελ.76), καθώς και το 2^ο παράθεμα («Αποτέλεσμα της καταστάσεως ... πριν από 30 χρόνια»).

B2

Αξιοποιείται το κείμενο του σχολικού: ``Ήδη από το 1912...Δραγούμη, το 1920`` (σελ.93-96), καθώς και τα παραθέματα.

Η πηγή κάνει λόγο για τις ενέργειες των δύο κυβερνήσεων (της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας) και την προσπάθεια των Συμμάχων να θέσουν υπό τον έλεγχό τους τη νότια Ελλάδα. Είναι εμφανές το αδυσώπητο μίσος των δύο παρατάξεων, καθώς και η απροκάλυπτη επέμβαση των ξένων δυνάμεων στα πολιτικά πράγματα της χώρας.

